

NOWY Kurier Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sobota, dnia 16 sierpnia 1913.

Redakcja i administracja „Now. Kurjera Łódzkiego” mieści się w lokalu przy ul. Zachodniej № 37.

Interesowani do redakcji, zgłaszać się mogą od 12 do 8 po południu i od 6 do 7 wiecz. Administracja otwarta od 8 rano do 7 wiecz.

Adres telegraficzny „Łódź Kurjer”

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca, za artykuły nieoznaczone z góry ceną, honorarjów administracja wypłacać nie będzie.

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, miesięcznie kop. 50.

Za odnośnienie do domu lub przesyłkę pocztową dolicza się 20 kop. miesięcznie.

Za przesyłkę zagranicą dolicza się 60 k. miesięcznie

Zmiana adresu 20 kop. **Telefon № 253.**

Cena ogłoszeń: I-sza strona 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 50 kop., nekrologi i reklamy 15 kop., ogłoszenia zwyczajne 10 kop., Drobne ogłoszenia 1 1/2 kop. za wyraz

Ogłoszenia zamiejscowe: I strona 50 kop. reklamy po 20 kop., zwyczaj. 12 k. za wiersz lub jego miejsce, w tekście 75 kop.

Agencje: w Łodzi Biuro ogłoszeń „Promień”, Piotrkowska 81; w Pabjanicach A. Wadzyński, Zamkowa 23; w Zgierzu: Nowy Rynek, kiosk Aleksandra Lacha
WYŁĄCZNE PRAWO przyjmowania ogłoszeń w Rosji, zagranicą i w Król. Polskiem, oprócz Łodzi i okolicy, oddane jest Domowi Handl. L. i E. Metz i S-ka

**TEATR VARIETE
„MANTEUFEL”**
Dyrekcja Carlo di Donato.

Dzisiaj i codziennie przedstawienie pierwszorzędnych sił artystycznych pomiędzy innymi występ ulubienca publiczności łódzkiej p.

Józefa URSTEINA
Nowy program sierpniowy.

Gimnazjum męskie

z wszystkimi prawami gimnazjów rządowych
B. BRAUNA
(Kancelarja Targowy Rynek 4)

Egzaminy rozpoczną się **d. 29 sierpnia w własnym lokalu przy ul. Dzielnej № 57** (róg Składowej). Przy gimnazjum egzystuje **klasa wstępna niższa**, do której przyjmuje się kandydatów od 7-9 lat, i **klasa elementarna** dla chłopców, nie umiejących jeszcze czytać i pisać, od 6-8 lat. Dla biedniejszych **opłata półroczna rb. 40 i 30.**

The-Bio-Expres **DZIS**
Źetni kinematograf w ogrodzie **Sensacyjny program!**
ZIELONA ŁÓDŹ. ZIELONA 2.

HELENOW W czwartek dnia 21 Sierpnia 1913 r. **HELENOW**
WIELKA ZABAWA OGRODOWA
W KRAJNIE OGNI (uczta z czasów rzymskich)

W celu zasilenia funduszy Instytucji Pomocniczych przy Stow. Komlwojażerów L. O. H. P. **Na program złożą się:**

Pochód Nerona przez ogród z orszakiem dworzan. Tańce Klasyczne nad wodą w świetle reflektorów amerykańskich, wykonane przez „Balet Teatrów Rządowych Warszawskich” z dramatu plastycznego p. t. „Eunice”. Żywe obrazy w wykonaniu T-wa Sportowego KRAFT „Mozaika” na scenie przez pierwszorzędnego transformistę „Święto Ognia”. Pożar Rzymu. Ostatnie słowo sztuki pyrotechnicznej. Zabawa dzieci z podarunkami pod kierunkiem zasłużonego artysty p. Szczepańskiego. Ogród będzie wspaniale udekorowany i oświetlony. Wiele niespodzianek. Będą przygrywać 3 orkiestry. W przerwach walka kwiatowa i serpentyny. Początek zabawy o 3-ej po poł. Zabawa dla dzieci o 4 ej po poł. Główne atrakcje rozpoczyna się o 8 ej wiecz. Wejście do Ogrodu 75 k. Dzieci i ucząca się młodzież 25 k. Biletów nie rozsyła się. Szczegóły w programach. W razie niepogody zabawa zostanie odłożona.

Gabinet leczniczo-dentystyczny.
M. KLEJNERTA
w Pabjanicach.

Z dnem 26 sierpnia zostanie przeniesiony do domu W-nego Patzera przy ul. Zamkowej № 7, I piętro. 3033-2

Strzałki wskazują sposób rozcierania kremu na plegi.

Ważne dla Pań dbających o urodę

PIĘGI,

opaleniznę, plamy, pryszczki, wagi, czerwonosć twarzy usuwają;

Mydła i Kremy „Psyche”

1. Przeciwplegowy 2. Udełkujący, nadaje oświecającą piękną cerę.

Nagrodzone złotym medalem i zatwierdzone przez Radę Lekarską za № 1511. Żądać wszędzie i tylko z plombą wynalazcy **A. Charemzy**, właściciela apteki i laboratorium w Łodzi ul. Średnia № 10. — Stok 50 k. Wobec naśladownictwa zmieniona etykieta i nadanamarca fabr.

Co radykalnie niszczy plegi, przyszcze i usuwa opaleniznę!
Krem Macedoński „Motor”.
Czego używać należy do utrzymania skóry w ciągłej delikatności i świeżości
Kremu Macedońskiego „Motor”
Czemu przypisać należy odporność cery na wszelkie wpływy atmosferyczne?
Kremowi Macedońskiemu „Motor”
O czym wiedzieć należy? Ze nieszkodliwym jest **Krem Macedoński „Motor”** Żądać wszędzie! Cena 75 kop. i l. 25 kop.

Dzisiejszy numer składa się z 8 kolumn.

KALENDARZYK.

Sobota 16 sierpnia 1913 r.
Dziś: Rocha.
Jutro: Jacka.

Powrotna fala.

Znowu potoczyła się potężna i żywiołowa fala strajków. Wyraźnie i niewątpliwie objawy zbliżania się tego ruchu już zdawna dawały znać o sobie.

Spotęgowanie się fali strajkowej dało się odczuć już w końcu 1911 roku; wówczas to wysunęły się na czoło życia zbiorowego objawy, które dawały możliwość każdemu kto umyślnie nie zamyka oczu na pewną konieczność ruchu robotniczego i nie próbuje wytlomaczyć go sobie przypadkowym powodzeniem roboty agitatorów, przepowiedzieć wzmożenie się i podniesienie na znaczną wysokość fali strajkowej. Niech przemówią same fakty; my zatrzymamy się na chwilę na przyczynach zasadniczych tego zjawiska.

Czy polepszyło się powiedzmy od 1906 i 1907 roku — położenie materialne klasy robotniczej? Kwestję tę próbowano wielokrotnie wyjaśnić.

Nawet tam, gdzie płaca zarobkowa pozostała taką, jaką osiągnięto w latach 1905 — 1906, z powodu szybkiego podniesienia cen na produkty pierwsze potrzeby położenie nie uległo zmianie na lepsze, a w tych miejscowościach, w których płaca zarobkowa została zredukowana, — a taka redukcja to zjawisko dosyć częste — życie robotników jest o wiele cięższe, niż dawniej.

Jednakże może pewne obniżenie dobrobytu materialnego wyrównuje

Od d. 16 sierpnia r. b. utworzyłem w mieście Łodzi przy ul. Dzielnej 13

Męski i oddzielnie żeński zakłady naukowe z prawami szkół rządowych

Do klas wstępnych przyjmuje się chłopców i dziewczynki od 7 roku życia. Egzaminy dla chłopców rozpoczną się **16/29 sierpnia**, pierwsze dla dziewcząt 25 sierpnia i drugie **3 września**. Prośby przyjmuje się w kancelarji Szkoły Aleksandryjskiej (Pańska 36), telefon № 478, w poniedziałki, srody i piątki od 10-1 pp., i we wtorki i czwartki w kancelarji szkoły (Dzielna 13) od 10-1 przyjmuje się także prośby do 2-3 klasy. W tejszej kancelarji można otrzymać programy, blankiety do prób i niezbędne informacje. Egzaminy odbędą się przy ul. Dzielnej № 13.

Kancelarja szkoły.

Stowarzyszenie Pomocy dla niezdolnych uczniów przy gimnazjum

Imienia

M. A. Witanowskiego

ze wszystkimi prawami gimnazjów rządowych w Łodzi, **Płacowa 13.**

Zawiadamia, że prośby do klasy przygotowawczej oraz do wszystkich przyjmowane są do dnia 14 sierpnia r. b. we wtorki od 11-1-ej w poł.

Nowostępujący uczniowie wyznań chrześcijańskich wnoszą opłatę wyznaczoną dla uczniów II-go Łódzkiego Gimnazjum Miejskiego. r1128-10

polepszenie ogólnych warunków bytu dzięki swobodnemu rozwojowi w środowisku robotniczym stowarzyszeń współdzielczych, związków zawodowych i wogóle organizacji, mających za zadanie samopomoc lub cele oświatowe i kulturalne? Niestety! — Zbyt dobrze zdajemy sobie sprawę z tego, jak przedstawia się ta strona życia robotników, więc nie warto debatować nad tem.

Lecz jeżeli klasie robotniczej w ostatnich latach nie przyniosła korzyści samopomoc zorganizowana, to może ulżyło niedoli robotników wprowadzenie w drodze prawodawczej skrócenia dnia roboczego, zabezpieczenie ich starości, polepszenie położenia kalek itp. Wiemy, że pod tym względem uczyniono tak mało, że nie przedstawia to żadnej wartości.

O skróceniu dnia roboczego i o ubezpieczeniu na starość teraz już się nie mówi; ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków, którego teraz broni prawo, i ubezpieczenie na wypadek choroby, wprowadzanie powolnie, przyniesie korzyść realną za ledwie pewnemu odłamowi ludu pracującego.

Zastanówmy się jeszcze nad jedną stroną sprawy: może robotnicy nasi w latach ostatnich przestali wierzyć w swe własne siły, lub w stare stosowane zawsze środki walki?, lub może robotnicy cofnęli się na tyle wstecz, że już nie dążą do polepszenia swego bytu tak energicznie, jak to miało miejsce dawniej?

Niedorzeczność tego rodzaju przypuszczeń jest tak widoczna, że nie potrzeba jej zbijać. Przeciwnie, możemy z całym przekonaniem stwierdzić, że bez względu na wszystkie sztuczne hamulce, tarcia wewnętrzne i rozczerowania, poziom kulturalny naszych robotników podnosi się szybko, niż poziom jakiegokolwiek kasy społecznej.

Więc wobec takiego twierdzenia — dążenie intensywne do walki o polepszenie swego położenia oczywiście nie mogło w ostatnich latach obniżyć się wśród klasy robotniczej, a powinno było, przeciwnie wzmożać się.

OKRUCHY TYGODNIOWE.

Odgadłem sekret. — Będę milionerem. — Nieduży projekt. — Zadużo powietrza. — Skaranie niewinnych robotnic.

Teraz dopiero odgadłem, dlaczego nie jestem milionerem, lecz odkrywca sekretu, jestem przekonany, że jeszcze milionerem w najbliższym czasie zostanę.

A o taką zwyczajną błachostkę chodziło, ni mniej ni więcej, jak tylko o odrobinę dowcipu.

Upewniły mnie o tem ogłoszenia, wywieszane na murach fabrycznych, naszych nababów łódzkich.

Brzmiały one mniej więcej jak następuje:

„Ponieważ doszło do naszej wiadomości, że pewna ilość robotników „naszej“ fabryki wyraziła gotowość przystąpienia do pracy, zawiadamiamy, że robotnicy, którzy chcą przystąpić do pracy na dawnych warunkach, mogą się zapisywać od jutra“ i t. d., i t. d.

Prawda? czy to nie dowcipnie? Robotnicy trwali w strajku od kilku tygodni, nie mając zamiaru przystąpić do pracy na „dawnych warunkach“, przeczytawszy wszakże takie ogłoszenie, zupełnie słusznie rozumiowali:

*) Podkreślenie też „nasze“ (Przyp. feljonyści „w butach“).

Zasadniczy motyw tych dążeń jest niewątpliwie ekonomiczny, lecz w miarę tego, jak następowało rozczarowanie, dały się zauważyć pewne sympatie i tendencje polityczne. Wszyscy ci, którzy interesują się życiem naszej klasy robotniczej, zrozumieli już dawno, że w miarę tego, jak ogólne warunki zmieniają się na korzyść robotników, oni zaś korzyści tej nie utrzymują, fala ekonomicznych, jako też politycznych strajków wzmaga się. Ostatnimi czasy chwila ta nastąpiła razem z rozkwitem przemysłu, zaraz się to odbiło na statystyce ruchu strajkowego w 1912 roku. Następnie mamy przykład bliższy i bardzo żywy, bo oparty na obecnym bezrobociu w Łodzi: za ledwie przyniósł łódzki wytrącony został z czasowego zastój, jeszcze pozabawieni pracy wskutek tego zastój robotnicy nie stanęli do warsztatów, gdyż rozpoczęło się bezrobocie obejmujące 60 tysięcy robotników, oczywiście strajk ekonomiczny; wogóle musimy stwierdzić, że na Królestwo Polskie przypada minimalna ilość strajków politycznych, gdyż jest ono bardziej wyczerpane ekonomicznie, niż Cesarstwo.

Prócz Łodzi fala strajków rozlała się na całej przestrzeni państwa. Na razie nie mamy możności podać ilości strajkujących w całym państwie, w każdym bądź razie możemy z całą stanowczością powiedzieć, że liczby są olbrzymie. Strajki polityczne wybuchają z rozmaitych przyczyn, w pierwszym rzędzie jako przyczynę należy wymienić trudności, spotykane przez robotników w sprawie związków i stowarzyszeń robotniczych, oraz środków, mających na celu legalną ochronę pracy i t. d. i t. d.

Strajki polityczne wybuchają rzadko i trwają krótko, mają raczej charakter demonstracyjny, natomiast lwa część strajków uporczywych ostatnich czasów posiada charakter wyłącznie ekonomiczny; wytrzymałość i powaga robotników imponuje nawet doświadczonym obserwatorom. Przecież w Łodzi bezrobocie trwa już przeszło dwa miesiące, a upływa niesłychanie spokojnie: nie zanotowa-

— Co, to już są tacy, którzy zrywają solidarność? niema zatem innej rady, tylko trzeba i nam pójść się zapisywać.

No i poszli. A fabrykantom figiel się udał. Podczas bezrobocia nie wszystkie oddziały strajkowały, fabrykant więc wyzbywał się towarów, będących w zapasie, a zyskiwał na tem to, że nie go nie kosztowała eksploatacja fabryki, następnie podwyższać nie potrzebuje i wszystko pójdzie dawnym, arcywygodnym trybem. Oto w jaki sposób, „uczciwy i szlachetny“, dochodzi się do milionów.

Absolutnie nie staję w obronie strajków, które wyniszczają klasę robotniczą materialnie, zmuszona ona jest jednak niejednokrotnie podjąć się tego środka walki, uprawnionego przez państwo, ponieważ niema żadnego innego sposobu rozwiązania tragicznej sytuacji, w której się w danym momencie znajduje.

Wysiłki wszelkie jednak, dzięki przebiegłości matadorów przemysłu, siłą rzeczy bywają zniweczone.

W sprawie tej otrzymałem od jednego z przyjaciół „Kurjera“ zajmujący list, świadczący o coraz potęgającym się uświadamianiu klasy robotniczej.

Autor listu wypowiada się również przeciw czepściwym strajkom w fabrykach, uważając, iż podczas bezrobocia tylko ogólna solidarność strajkujących robotników może przechylić na ich stronę szalę zwycięstwa.

no żadnych wybryków i ekscesów. Jestto bezwzględnie objaw znamieny i zasługujący na uznanie, a przede wszystkim świadczy o świadomości, powadze i godności naszej klasy robotniczej.

Ogólnie musimy stwierdzić, że obecna fala strajków to fakt potężny, być może najpotężniejszy w naszym obecnym życiu społecznym. Strajki bezwzględnie stwarzają dezorganizację w przemyśle, a postęp w tej dziedzinie jest nieodwrotnym, gdyż w przeciwnym razie ani kroku naprzód uczynić nie można. Ale czy co przedsięwzięto, by zapobiedz temu, a przynajmniej czy leczy się tę chorobę? Czy nauczyły czegokolwiek lata ostatnie? Czy nareszcie rozumiano, że jest jedyny środek, który jest w stanie uporządkować to nieusuwające się zjawisko społeczne, a tym środkiem są swobodne organizacje robotnicze, które potrafią łagodzić następstwa. Niestety! — musimy z całą ostatecznością przyznać, że powtarza się od początku bajkę, która się już wszystkim sprzykrzyła, o szkodliwych agitatorach, którzy jakoby wciągają do strajków politycznych nie rozumiejących spokojnych robotników.

Z. R.—ucz.

August Bebel.

Jak to donosiliśmy w depeszach onegdajszych zmarł w miejscowości kuracyjnej Passugg w Szwajcarii sternik socjalnej demokracji Niemiec, najstarszy nie wiekiem co prawda, ale działalnością członek niemieckiego parlamentu.

Pierwsza wiadomość o śmierci Bebla nadeszła do Berlina we środę po południu. W Berlinie wieść o śmierci Bebla wywołała wielkie wrażenie. Wszystkie dzienniki poświęcają zmarłemu dłuższe wspomnienia pośmiertne. „Verwaerts“, w wydaniu nadzwyczajnym przypomina, że jeszcze przed 4 dniami pisał Bebel w sposób wesoly ze Szwajcarii o swojej sercowej chorobie. Pomiedzy innymi pisał Bebel: „Mnie znowu za kofierz trzyma djabel. Przybyłem tu w stanie pomyślnym, który utrzymywał się przez pierwsze 4 dni. Następnie przyszedł znowu złe objawy choroby, któ-

re mnie rzuciły w objęcia lekarzy i przykuły do łóżka“. W liście cytowanym wyraża Bebel nadzieję, że może objawy złe choroby przemijają i cieszy się, że rodzina znajduje się u jego boku. Bebel wybierał się również na kongres socjalistów niemieckich w Jenie i poczynił już odpowiednie dyspozycje w tym kierunku. Nagła śmierć wydarła szeregom socjalistycznym Niemiec i całego świata — wielkiego sternika, szanowanego i cenionego nawet przez najzacieklejszych wrogów politycznych.

Razem z Beblem zeszedł do grobu ostatni członek Reichstagu, który od samego początku istnienia parlamentu stał w nim zasiadając. Od roku 1867 piastuje Bebel mandat parlamentarny i zasiadał już w północno-niemieckim parlamencie. Przed kilku tygodniami umarł również parlamentarny Bebla, konserwatywny hr. Kanitz, tak, że reichstag niemiecki nie ma już ani jednego parlamentarzysty, któryby był czynnym od samych narodzin jakiegoś takiego parlamentaryzmu w Niemczech. Bebel i hr. Kanitz stali na wrogich sobie biegunowo kierunkach, ale obaj byli wybitnymi wodzami, którzy nawet u wrogów zjednać sobie umieli część i poważanie.

W uzupełnieniu onegdajszej notatki biograficznej zmarłego, dodajemy:

August Bebel urodził się 22 lutego 1840 roku w Kolonii nad Renem, jako syn podoficera. Nauczył się tokarstwa w Wetzlar, a w roku 1864 został samodzielnym tokarzem w Lipsku, gdzie otworzył własny warsztat.

Już w roku 1861, a więc w 21 roku życia zaczął brać Bebel czynny udział w ruchu robotniczym Niemiec. W partji pod owe czasy bardzo młodej, szybko zyskiwał na znaczeniu i już w roku 1867 wybrany został przewodniczącym zarządu związków robotniczych w Niemczech. Pracując, jako samouk nad sobą, opatrzo-ny bystrym umysłem Bebel szybko wehłaniał w siebie prawdy socjalistyczne i stawał się inteligentnym i wykształconym wodzem niemieckiego socjalizmu.

Obdarzony nadzwyczajną wymową Bebel poświęcił się najpierw ustnej, a następnie i piśmiennej agitacji wśród rzesz robotniczych. W roku 1869 został stałym współpracownikiem wychodzącego wówczas w Lipsku pisma socjalistycznego „Volksstaat“. W roku 1867 wybrany został posłem do północno-niemieckiego parlamentu a w roku 1876 do niemieckiego parlamentu Rzeszy.

Mandatem obdarzyły go różne

W przeciwnym razie zawsze przegrają.

Przyznaję mu w zupełności słuszność.

Natomiast w drugiej części swego listu autor podaje projekt, mający słabe szanse urzeczywistnienia.

Zwraca uwagę (o czem już w swoim czasie pisałem), że wszelkie produkty codziennej potrzeby, jak kartofle, warzywo i t. p. dostają się przeważnie na rynki łódzkie, za pośrednictwem przekupniów, którzy w ten sposób, stanowiąc niejako syndykat, dyktują ceny, podnosząc je samowolnie do niebываłej wysokości.

Autor listu mniema, że w danym wypadku możnaby zapobiedz wyzyskowi przez interwencję magistratu.

Uluda to zupełna — na magistrat absolutnie liczyć nie można. Jeszcze nie było wypadku, aby tam, gdzie chodziło o interesy większości mieszkańców miasta, magistrat wystąpił w myśl ich wymagań. Dowodem naprzykład — fakt następujący.

Jak wiadomo, olbrzymi park miejski, przy ul. Pańskiej do tej pory nie jest otwarty dla publiczności.

Wobec tego zdawałoby się, iż posiadamy zawile publiczne parki, do których wejście jest bezpłatne. Jednym słowem za wiele zieleni i świeżego powietrza.

Jak jest w istocie, nie potrzebuję nadmieniac.

A park, którego urządzenie kosztowało znaczne sumy, do tej pory zamknięty z tej prostej przyczyny,

że na utrzymanie go (3 włóki) w porządku przewidziano za ledwie 9,475 rb., która to suma stanowczo wystarczyć nie może.

Próżno starszy ogrodnik miejski psuł papier, stalówki i atrament, posyłając szereg raportów do magistratu, prezydent wolał zamknąć park, dla publiczności, niż zgodzić się na powiększenie liczby stróżów, a tem samem na powiększenie wydatków na utrzymanie parku.

Na zakończenie poruszę jeszcze jedną bardzo aktualną sprawę.

Przed niedawnym czasem jeden z sędziów pokoju skazał dwie robotnice fabryczne, jedną na półtora miesiąca, drugą na trzy miesiące więzienia rzekomo za systematyczną kradzież przędzy.

Tymczasem wiadomo, że przędza jest wydawaną robotnicom na wagę i w ten sposób przyjmowaną. Nie może być zatem mowy o żadnej kradzieży, gdyż waga musi być jednokowa.

W danym wypadku chodziło o co innego. Administracja fabryki, w razie popłatania przez robotnicę motyka przędzy nakładała karę do 50 kop. Robotnice chcą uniknąć płacenia kary, zabierają popłatane przędzę do domu, gdzie ją rozprostowywały i przynosiły następnie do roboty do fabryki.

Ale administracja owej fabryki lubiła 50 kopiejekowi i... wsadziła dwie biedne i niewinne robotnice do więzienia.

Yang.

okręgi wyborcze Saksonji, przez jeden period parlamentarny nawet Strassburg w Alzacji, przeważnie atoli miasto Hamburg.

Bebel nieprzerwanie zasiadał w parlamencie Rzeszy. Po śmierci starego Liebknecha, z którym założył partię socjalistyczną w Niemczech, przeniósł się Bebel na stałe do Berlina i tu poświęcił się pracy publicystycznej, Bebel próbował nawet teorii.

Napisał książkę „O kobiecie”, która posiada wszystkie cechy właściwe temu wielkiemu agitatorowi i która pisana jest niezwykle agitacyjnie, która jednakowoż nie ma zupełnie naukowych podstaw.

Ferdynand August Bebel był agitatorom i świetnym organizatorem. On podłożył podwaliny pod obecną potęgę niemieckiego socjalizmu. — Wskutek swej gwałtownej i namiętnej agitacji ścigany był Bebel przez władzę. Za rozmaite przestępstwa, jak np. za obrażenie majestatu, rzekome przygotowywanie zdrady stanu odcierpiał Bebel ogółem 56 miesięcy więzienia.

W socjalizmie niemieckim Bebel wychowanek Marksa, Engelsa i Liebknechta reprezentował kierunek radykalny.

Na kongresach socjalistycznych głos jego przeważał zawsze i wpływał decydująco na rozmaite uchwały, stanowiące o podstawach polityki socjalistycznej. Posiadał wielką siłę przekonania, sam był człowiekiem przekonania i dlatego przez wszystkich szanowany, a przez zwolenników swoich czczony zeszedł Bebel do grobu.

Wiadomości ogólne.

○ **Szkoły polskie i warunki ministerjum.** W ostatnich czasach kierownicy niektórych szkół polskich z programem szkół średnich zwrócili się do ministerjum ze staraniem o nadanie tym szkołom praw rządowych. Ministerjum oświaty przychyliło się do tego starania pod warunkiem wykładania w tych szkołach wszystkich przedmiotów obowiązkowo w języku rosyjskim.

○ **Nowe szkoły.** Ministerjum oświaty wniosło do budżetu 1914 r. kredyt na otwarcie 15 nowych gimnazjów, 9 szkół realnych i 6 instytutów nauczycielskich, z których jeden w Mohylowie.

Wnieśli również do budżetu kredyty na otwarcie nowych mezkich ogólnokształcących zakładów naukowych w Królestwie Polskiem, gdzie według referatu ministerjum „ludność w ciągu kilku lat unikała oddawania dzieci do szkół rządowych”.

Mały feljeton.

Pipidkowskie tragedje.

Prezydent powiatowego miasta Pipidkowa obudził się w bajecznym numerze. Wszedł do gabinetu swego nie zmyślawszy po drodze żadnego z woźnych, a nawet co już było szczytem łaskawości dostojnika, podał rękę jednemu z urzędników, nie posiadającemu jeszcze tytułu radcy magistratu.

Około południa, gdy prezydent Pipidkowa zajęty był pracowitem spędzaniem much z łysiny, woźny zameldował mu starszego ogrodnika miejskiego w interesie służbowym.

Ogrodnik stanął w drzwiach z wybladłą twarzą.

— Cóż pana sprowadza panie Grządkowski — zapytał prezydent.

— Nieszczęście ekscelencjo — odparł zająkując się ogrodnik. — W głównym naszym parku w kloace utonęło dziecko. Zarwała się pod nim deska.

— Gospodi pomiluj! — jęknął prezydent. Tego mi brakowało! A toć te przekłete pismaki, którzy mnie ciągle szkalują w gazetach, wezmą się znowu za mnie.

Nerwowym krokiem zaczął biegać po gabinecie. Nagle stanął przed ogrodnikiem.

— Dlaczegoż deski nie były w porządku, a, co?

Ogrodnik próbował tłumaczyć się:

— Ekscelencjo, składałem przecież raporty, prosiłem.

— Co? kiedy? nic nie wiem! To jest niedbalstwo, nadużycie służbowe. Rozgonię precz wszystkich, darmozjadów!

Krzyczał czas jakiś jeszcze. Ogrodnik drżał jak w febrze, jakając jakieś niewyraźne tłumaczenie. — Wreszcie spokojniej już nieco zapytał prezydent:

— Ile będzie kosztować reparaacja?

— Według szacunku stolarza, którego pytałem, pięć rubli 67 kop. ekscelencjo.

— Możesz pan odejść.

Sadząc piorunami, djabłami i miażdżąc wprost przerażonych urzędników, kazał prezydent wygotować raport do rządu gubernialnego, z prośbą o kredyt na 5 rubli 67 kop. na reparaację kloaki.

W gubernji raport oddano wydziałowi inżynieryjnemu z nadpisem:

„Przeprowadzając przy niniejszym raporcie prezydenta miasta Pipidkowa za nr. 2,467,894, z dnia 7/II 1913 roku przepisuje się wydziałowi inżynieryjnemu sprawę powyższą, zbadać i złożyć odpowiednie wyjaśnienie”.

Po upływie pewnego czasu do Pipidkowa przyjechał inżynier gubernjalny delegowany do zbadania terenu katastrofy. Po powrocie inżynier złożył raport następujący:

„Zbadawszy na miejscu katastrofę, opisaną w raporcie prezydenta miasta Pipidkowa za nr. 2,467,894 z dnia 7/II 1913 roku i przepisaniu rządu gubernialnego za nr. 5,842,376 z dnia 4/III 1913 roku, doszedłem do przekonania, że reparaację skuteczną można nie za 5 rubli 67 kop., lecz za 5 rubli 36 kop. Dziura w podłodze kloaki zajmuje 4 arszyny kwadratowe i 6 werszków”.

Raport powyższy przedstawiony był na posiedzeniu komisji gubernialnej. Do Pipidkowa przesłano rezolucję:

„Przeprowadzając przy niniejszym raporcie inżyniera gubernialnego Budkowskiego za nr. 7,428 z dnia 19/V 1913 roku i orzeczenie gubernialnego wydziału budowlanego z numerem 11,678,425 z dnia 28/IV 1913 roku, rząd gubernialny pozwala magistratom miasta Pipidkowa wyasygnować z kasy miejskiej rubli 5 kop. 36 na przeprowadzenie niezbędnych reparaacji kloak”.

Rezolucję powyższą prezydent Pipidkowa skierował do miejskiego wydziału budowlanego, polecając oddać reparaację przedsiębiorcy. Ten jednak obojętnie raz jeszcze dziurę dokładnie, że powiększyła się ona znacznie i podługę reparaować trzeba na przestrzeni 7 arszynów 9 werszków. Wobec tego za wykonanie roboty zażądał 9 rubli 29 kop.

Wobec tego do guberni powędrował papier następujący:

„Przeprowadzając przy niniejszym raporcie miejskiego wydziału budowlanego za nr. 67,428,141 z dnia 7/IX 1913 roku, magistrat miasta Pipidkowa prosi o przyznanie dodatkowego kredytu w sumie rubli 3 kop. 83, na wykonanie pilnych robót w kloakach parku miejskiego”.

Zanim papier przeszedł wszystkie dekasterje, równowaga prezydenta została poruszona po raz drugi.

Pewnego dnia wpadł do magistratu zadyszany ogrodnik. Z twarzy widniało mu nieszczęście.

— Co pan przynosi? — zapytał prezydent.

— Ekscelencjo, w kloace utonął znowu dzisiaj pies i człowiek.

— Jakim sposobem — wrzasnął prezydent.

— Pies wbiegł do ustępu i wpadł w otwór — opowiadał ogrodnik. Człowiek, zdaje się trochę pijany, zaczął płakać, wołając że on śmierci tego psa nie przeżyje, bo nikogo bliższego na świecie niema, chciał go ratować i utonął sobie.

— Co robić, co robić? — unosił się prezydent. Nagle oblicze mu się wy pogodziło.

— Mam — zawołał. — Natychmiast niech pan przybije przy wejściu kartę z napisem: „dzieciom, psom i osobom w stanie nietrzeźwym wej-

ście wzbronione”. Srodki zapobiegawcze muszą być przedsiębiorane natychmiast.

W kwietniu 1914 roku nadeszło pozwolenie gubernatora na wyasygnowanie z kasy miejskiej, sumy dodatkowej, na reparaację dziury w podłodze kloaki. Tymczasem jednak zdążyła się zapasać cała podłoga. Przedsiębiorca za reparaację żądał 240 rubli.

Prośbę odpowiednią o dodatkowy kredyt wysłano do guberni.

We wrześniu 1914 roku zapadły się przegniłe ściany ustępu. W nocy wóz naładowany sianem wywożonym z parku miejskiego, skutkiem ciemności wjechał w dół i zatonał z dwoma końmi i woźnicą.

Prezydenta, bawiącego na kuracji w Karlsbadzie, wezwano telegraficznie do Pipidkowa.

Z ponurą miną kandydata na samobójcę wysiadł prezydent z pociągu na stacji swego miasta. Błędem okiem patrzył na witających go w progu magistratu urzędników i woźnych, wśród ogólnej ciszy wszedł do swego gabinetu siadł w fotelu i ukrył twarz w dłoniach.

Siedział tak ze dwie godziny. Wreszcie ocknął się i zawołał woźnego.

— Biegnij, natychmiast sproszyć panów radnych honorowych na posiedzenie na godzinę czwartą, — rozkazał.

Zdziwieni nagłym wezwaniem zeszli się radni honorowi. Otworzyli się drzwi, prezydent wszedł do sali. W milczeniu doszedł do głównego miejsca siadł i długo wodził okiem po obecnych.

Był w galowym mundurze. Od ciemnego, z czerwonymi wyłogami munduru, bajecznie odbijały się galowe białe ze złotym lampasem spodnie ekscelencji. Pierś zdobiły wszystkie kiedykolwiek otrzymane ordery, nie wyłączając i orderu za spis ludności.

Prezydent wstał.

— Panowie — przemówił. — Przez lat kilkanaście stałem u steru rządów waszego miasta. Czym rządził źle? niewiem, zdaje mi się jednak, że nie, zresztą świadczą o tem moje ordery.

Ukochałem was, ukochałem i to miasto.

Cieszyłem się myślą, że życie moje tutaj do końca już spokojnie płynąć będzie.

Lecz omylniemi są rachuby ludzkie. Panowie znacie sprawę kloaki w parku miejskim. Widzieliście że odważnie zniósł cios pierwszy, że nie załamał rąk, gdy dziura w podłodze się powiększyła. Ze gdy wypadek zdarzył się ponownie umiałem wydać stosowne zarządzenia.

Ale ostatni wypadek oddziaływał na mnie zbyt silnie. Widzę teraz panowie, że ja sobie rady z tą kloaką nie dam, że będzie ona zmorem mego życia i po nocach sen z mych powiek spędzać będzie... jak już spędza.

Przeto panowie ustępują. Dziś podpisałem prośbę o dymisję. Zegnajcie.

Prezydent spojrzął raz jeszcze na zgłębionych cięzarem hłobowej wieści radnych i wolno wyszedł z sali.

A gdy przyszedł do domu, padł na otomanę i gorzko, po raz pierwszy w życiu zapłakał.

Janusz Ihar.

Ze świata.

□ **Testament Łozińskiego.** Onegdaj, otworzono testament Władysława Łozińskiego. Zmarły zapisuje całą swoją bibliotekę instytucjom publicznym w Galicji, dzieła sztuki i zabytków czysto polskich ofiarowuje polskiemu muzeum publicznemu, bez wymieniając miejscowości, pozostałe zbiory pozostawia do dyspozycji brata swego.

□ **Sprawa zniesienia ustawy o Jezuitach.** Organ katolików niemieckich, „Köln. Volks-Ztg.,” zaprzecza doniesieniom narodowo-liberalnej Köln. Ztg. o rzekomym zamiarze zniesienia ustawy przeciw Jezuitom w Niemczech. Fantastyczne doniesienie w tej sprawie z góry już nosiło cechę nieprawdopodobieństwa. „Köln. Volksztg.” jest jednak zdania,

że można liczyć na łagodniejsze stosowanie tej ustawy, bo rząd, nie chcąc sobie zrażać obywateli katolickich, z konieczności rzeczy będzie się nad tem musiał zastanowić.

Z Cesarstwa.

△ **Bezrobocie.** W Petersburgu wybuchł wielki strajk ekonomiczny robotników w zakładach Obuchowskich, który ogarnął wszystkie oddziały, z wyjątkiem wodociągów, co nastąpiło za zgodą robotników.

Na wieść o strajku przybyły silne oddziały policji, wobec czego zebrani robotnicy rozeszli się do domów.

W zakładach Obuchowskich strajkuje 5,000 osób.

△ **Niezwykła uchwała.** — W Odesie odbywa się zjazd nauczycieli religji w szkołach ludowych cerkiewno - parafjalnych i średnich. Najznamienniejszym jego wynikiem jest następująca uchwała, powzięta na wniosek duch. Kirycy.

Uchwała głosi: „Znajomość nauki czytania i pisania zwiększa przestępstwa i recydywizm, oraz sprawia, że przestępstwa popełniane są w coraz młodszym wieku”.

Arcybiskup Nazarjusz zaaprobował tę rezolucję i kazał wydrukować ją i rozpowszechnić.

△ **Echa z roku 1905.** Czytamy w „Rieczy”:

W Saratowie zmarł były naczelnik saratowskiego okręgu pocztowo-telegraficznego, Bołotow.

W roku 1905 zwierzchność poleciła mu wydalić 600 urzędników pocztowych, jako „politycznie niepewnych”.

Bołotow jednak wolał podać się do dymisji, oświadczywszy, że wydalenie 600 urzędników jest „czynem nieludzkim”.

Za trumną zmarłego w dniu jego pogrzebu szedł jeden tylko urzędnik pocztowy.

△ **Tajny klub gier hazardowych.** Policja petersburska zjawiła się w czwartek nad ranem nagle w pewnym tajnym klubie gier hazardowych w Petersburgu gdzie grano tylko na wyższe stawki w złoocie i aresztowała 30 osób, samych eleganckich panów i pań.

Z Litwy i Rusi.

× **Organizacja socjalno-demokratyczna.** Ukończone zostało śledztwo w sprawie kijowskiej socjalno - demokratycznej organizacji. Pod sąd oddano 6 osób na mocy par. 102 ust. karnej.

× **Nowy środek na ból zębów.** „Got. Moskwy” donosi z Mohylowa, iż we wsi Ostrowach nauczycielka szkoły cerkiewnej czytała wieczorem głośno tomik wierszy Balmonta p. t. „Zowy”. Obok w kuchni znajdowała się staruszka, stróżowa cierpiąca na ból zębów. Nauczycielka deklamowała coraz głośniej oryginalne, często niezrozumiałe zwroty wierszy poety, staruszka wyobraziła sobie, iż panienska „zamawia” jej ból zębów. Po pewnym czasie, ku wielkiemu zdumieniu nauczycielki, staruszka weszła do pokoju oświadczając:

— Pomogło, kochaneńka, pomogło, gołąbko. Do śmierci będę się modlić za ciebie...

Pomimo protestów nauczycielki, iż o żadnym „zamawianiu bólu zębów” nie myślała — sława „zamawiaczki” rychło gruchnęła w całej okolicy. Wkrótce przyszyły dwie baby z prośbą o „zamówienie”, obiecując przynieść w podziękowaniu „kuroczkę i jajeczka”.

Wiadomości krajowe.

+ **Z Jasnej Góry.** Przy naprawianiu wałów na Jasnej Górze, po prawej stronie kościoła, tuż przy dzwonnicy, natrafiono na stare mury o kształcie łuków, ciągnące się, jak

B. P. PAWEŁ HERTZ

Inżynier, kandydat nauk matematycznych po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zmarł w Homburgu dn. 12 sierpnia 1913 r., przeżywszy lat 49.

Wprowadzenie zwłok z dworca kolei Fabryczno-Łódzkiej nastąpi dn. 17 sierpnia o godz. 2-iej po poł. o czym zawiadamiają nieutuleni w żalu Wdowa i dzieci.

Zgodnie z wolą zmarłego uprasza się o nienadsyłanie wieńców.

się zdaje, pod całą długością wałów. Przypuszczają, że były to pomieszczenia dla załogi wojskowej polskiej.

Przy naprawianiu drogi, nieopodal od wyżej wspomnianych murów, natrafiono na stare dachówki, tak spojone, iż tworzyły rodzaj rury glinianej. Jak się zdaje, był to ongi wentylator, prymitywnej konstrukcji, mający za zadanie zasilać świeżym powietrzem izby, mieszczące się pod wałem.

+ **Wykopalisko.** W Sosnowcu właścianie znaleźli na polu urnę, napełnioną monetami srebrnymi z napisem: „Antonius Augustus Pius“.

+ **Bezdomna nieboszczka.** W kostnicy szpitala Dz. Jezus w Warszawie, od dwóch tygodni stoja niepogrzebane zwłoki niejakiej Marjanny Wyszomirskiej. Tak długie przetrzymywanie zwłok bez pogrzebania nastąpiło wskutek tego, że nie wiadomo, gdzie zmarła ma być pochowana.

Z urodzenia prawosławna Wyszomirska w roku 1907 przeszła na katolicyzm, lecz rodzina nie posiada formalnych dowodów zmiany wyznania przez zmarłą.

Rodzina zmarłej od dwóch tygodni czyni starania u władz o pozwolenie pogrzebania zwłok, pozwolenia jednak dotychczas nie otrzymano, gdyż ani duchowieństwo prawosławne, ani katolickie nie chce przyjąć zwłok na swój cmentarz.

Kronika.

= (d) **Z magistratu.** Władze wyższe zatwierdziły przedstawiony przez magistrat projekt odnowienia za sumę 8,500 rub. sklepów miejskich na Nowym Rynku.

= (b) **Nowe towarzystwo.** Grono tutejszych mieszkańców zwróciło się do Petersburga z prośbą o pozwolenie utworzenia w Łodzi nowego Towarzystwa kredytowego p. n. „Rolnicze Tow. wzajemnego kredytu“.

= (b) **Z Kolei Łódzkiej.** Wskutek prośby rady zarządzącej kolei fabryczno-łódzkiej, ministerjum komunikacji zgodziło się na powiększenie składu członków z 7 na 9.

= (d) **O zbieranie ofiar na cele dobroczynne.** Wobec projektowanego rozpatrzenia w najbliższej przyszłości przepisów, normujących porządek zbierania ofiar na cele dobroczynne (sprzedaż dziełek, żetonów, broszur it.d.), ministerjum spraw wewnętrznych zwróciło się do podwładnych sobie oddziałów o nadesłanie mu następujących się w tej sprawie uwag.

= (b) **O poliornajstrze m. Łodzi.** Jak się dowiadujemy ze źródła oficjalnego poliornajster m. Łodzi

Gruzinow z rozporządzenia gubernatora piotrkowskiego ma być mianowanym poliornajstrem w Sosnowcu.

Na posadę poliornajstra, jako kandydaci figurują: poliornajster m. Tyflisu i poliornajster m. Sosnowca Czesnakow.

Największą szansę posiada podobno Czesnakow.

= (k) **Ukrawców.** W poniedziałek dn. 18 b. m. o godz. 4 po poł. w lokalu Resursy rzemieślniczej przy ul. Widzewskiej № 117 odbędzie się ogólne zebranie członków zgromadzenia cechowego majstrów krawieckich m. Łodzi.

= (f) **Z inspekcji podatkowej.** Inspektor 4 rewiru podatkowego m. Łodzi Popow został przeniesiony do Symbirsk na miejsce Pienina, który przyjedzie do Łodzi.

= (b) **W sprawie wyborów na rabina.** Onegdaj w sali angielskiej przy ul. Passaż Szulca, przy udziale 600 osób odbyło się zebranie przedwyborcze rabina.

Wszyscy wypowiedzieli się za kandydaturą rabina Perlmuttera z Warszawy.

Przewodniczący zaznaczył, iż kandydatura Trejstmana zupełnie upada, gdyż przy zeszłych wyborach partja, który wystawiła jako kandydata p. T. głosi obecnie za Perlmutterem.

O powziętej rezolucji doniesiono gubernatorowi.

= (d) **aKaradministracyjna.** Właścicielka sklepu, p. Julja Rosnerowa, za wywieszenie szyldu tylko w języku polskim skazana została administracyjnie na 10 rb. grzywny.

= (k) **Z T-wa „Wesołość“.** Dziel o godzinie 9 wieczorem odbędzie się ogólne roczne zebranie członków śpiewaczego T-wa „Wesołość“; przy ulicy Widzewskiej № 203.

= (b) **Echa pochowania dziecka żydowskiego na cmentarzu katolickim.** Jak donosiliśmy w swem czasie przed 2 tygodniami pochowaniem zostało dziecko żydowskie na cmentarzu katolickim.

Obecnie dowiedziano się, gdzie matka dziecka się znajduje i zwrócono się do władzy, by trupa dziecka wydano Stow. „Chesed-szel-emes“ w celu pochowania na cmentarzu żydowskim.

Policja zwróciła się do sędziego śledczego 3 rewiru w celu przeprowadzenia śledztwa.

Wypadki.

= (b) **Zaginięcie dziewczyny.** Tydzień temu, wyszła z domu 19-letnia (Solna 12) i dotychczas nie wróciła.

Rodzice o zniknięciu córki zawiadomili policję, lecz energiczne poszukiwania policji spełżyły na niczem.

Przypuszczają, że dziewczyna wpadła w ręce handlarzy żywym towarem.

= (k) **Kradzież z włamaniem.** Nocą wczorajszej niewykryci złoczyńcy zakradli się przez okno nad drzwiami wchodowymi do sklepu kolonialnego Anny Koberne przy ulicy Piotrkowskiej № 92 i unieśli 30 funtów herbaty za 60 rub., marek pocztowych i stemplowych za 15 rb., gotówka z kontuaru 25 rub. i innych towarów na 150 rub., razem na 250 rub.

= (k) **Na gorącym uczynku.** Stróż domu № 43 przy ul. Widzewskiej Antoni Pałak złapał na gorącym uczynku kradzieży złodzieja Ushera Weinberga, który zdażył już ukroczyć 2 miedziane klamki od drzwi wchodowych.

Przy włamywaczu znaleziono wytrychy.

= (b) **Wisielec.** Dziś o godz. 7 rano gajowy lasu Konstantynowskiego zauważył naprzeciwko swego mieszkania człowieka wiszącego na drzewie.

O wypadku powyższym zawiadomiono natychmiast II cyrkuł policyjny. Na miejsce wypadku udał się rewirówy wraz ze stojkowym.

Przy denacie żadnych legitymacji nieznaleziono, liczy on lat około 35, ubrany jest skromnie.

Trupa pozostawiono na miejscu aż do zejścia władz policyjno-sądowych.

= (f) **Przejechanie.** Wczoraj o godz. 7 wieczorem pod domem № 8 przy ul. Kelma na Bałutach, wóz przejechał 7 letniego Abrahama Hechta raniając mu głowę i nogi.

Pomocy udzieliło mu Pogotowie ratunkowe.

Zamiejscowa.

= (b) **Z wystawy rolniczej w Piotrkowie.** Onegdaj po nabożeństwie w kościele bernardynów w obecności przedstawicieli instytucji finansowych, przedstawicieli prasy, oraz organizatorów wystawy odbyło się uroczyste otwarcie wystawy rolniczej w Piotrkowie.

Wystawa ta robi bardzo dodatnie wrażenie i trwać będzie 3 dni.

Ogólna liczba wystawców wynosi 390.

= (b) **Połączenie miast powiatowych z gubernją.** Gubernator piotrkowski zwrócił się do głównego zarządu poczt i telegrafów z prośbą o połączenie w gubernji piotrkowskiej miast powiatowych z gubernją.

Prośba ta została umotywowana tem, że instytucje rządowe w celu porozumienia się między sobą nie mogą zafatwiać swych zadań pocztą.

Z telefonów tych w przyszłości korzystać będą mogły i osoby postronne.

= (b) **Nowe gimnazja.** Magistrat m. Łęczycy wystąpił do władz o pozwolenie na otwarcie w Łęczycy męskiego i żeńskiego gimnazjum rządowych.

= (z) **Założenie kamienia węgielnego.** Jutro w kol. Andrzejów, gm. Nowosolna, odbędzie się założenie kamienia węgielnego pod budowę domu modlitwy dla tamtejszych ewangelików.

= (z) **„Harmonji“ zgierskiej.** Naznaczone na 18 b.m. nadzwyczajne ogólne zebranie członków zgierskiego T-wa śpiewaczego „Harmonja“, z powodu nieprzybycia na nie dostatecznej liczby członków, odłożone zostało do środy dnia 20-go b. m.

= (z) **Uruchomienie fabryki.** W tych dniach w fabryce Tow. akc. „Lorentz i Krusze“ przy ul. Zegrzańskiej w Zgierzu, która przed kilku tygodniami uległa drobnemu pożarowi i zalaniu wodą podczas podjętej akcji ratunkowej, uruchomiono oddziały gremplarni i tkalni, dziś zaś wznowiono pracę we wszystkich pozostałych oddziałach.

Roboty około odrestaurowania uszkodzonych przez pożar prężnic i doprowadzenia do porządku zalanych wodą maszyn, trwały około 3 tygodni.

= (f) **Etap.** W ubiegły wtorek, z więzienia piotrkowskiego wyprawiono pod silnym konwojem etap, złożony z 11 aresztantów, skazanych za napady rozbójnicze na ciężkie roboty w gubernji jeniejskiej.

Rozrywki i zabawy.

= (c) **Z teatru „Casino“.** Główną atrakcją dzisiejszego programu jest sensacyjny dramat w 4 częściach p. t. „Latarnia śmierci“. Dramat ten został odegrany przez najwybitniejszych artystów francuskich przy współudziale słynnych linołków Błoduin.

Ciekawą jest komedia p. t. „Papy i mamy niema w domu“.

Jako nad program idzie arcyzabawna komedia w wykonaniu najlepszych komików włoskiej firmy „Cines“ „Pokój o dwóch łózkach“.

Prócz tego tygodnik Goumont z ostatnimi wydarzeniami świata.

= (c) **Zabawa w parku Staszica.** Komitet dochodów niostających przy łódzkim Tow. „Hachmoses-Kelto“ w celu powiększenia funduszu Tow., urządza jutro w parku Staszica przy ul. Dzielnej Wielką zabawę ogrodową z niebywałymi atrakcjami.

Główną atrakcją zabawy będzie występ znanego śpiewaka estradowego ulubieca publiczności łódzkiej p. Józefa Prsteina.

W razie niepogody, zabawa odbędzie się 14 sierpnia r. b.
Bilet dla dorosłej osoby służy jako bilet wejścia dla 2 dzieci.
= (c) **Z parku „Wenecja“.**
Jutrzejsza zabawa w parku „Wenecja“ zapowiada niezwykle bogaty i olbrzymi program.
Główną atrakcją będzie wzlot balonem.
Niewątpliwie, jak zwykle, publiczność dopisze tłumnie.

Dzieci są tylko wówczas wesołe, gdy się czują zdrowi; w pierwszym rzędzie nieodzownym warunkiem jest regularne wypróżnienie. Jak często nieopatrznie dzieci nie zwracają na to należytej uwagi. Dopiero zmiana ich wyglądu niechęć do zabawy i do pracy zdradzają istotę ich cierpienia! Szybko przyjmować kilka dni z rzędu pół kieliszka odwina naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa i z nadzwyczajną łatwością daje się przywrócić utraconą sprawność trawienia; wnet dzieciom powraca rześkość i wesołość. Zalecana przez wielu współczesnych wybitnych lekarzy, specjalistów chorób dziecięcych jak Gerhardt, Hennig i wielu innych. Do nabycia w aptekach, składach aptecznych i składach wód mineralnych. r1240—1

Po zawarciu pokoju.

Zapowiedź nowej wojny.
KONSTANTYNOPOL, 15 sierpnia, Organ komitetu „Jedności i Postępu“, „Taswierfikar“, wydrukował wiadomość, że Turcja wypowie wojnę Bułgarii z powodu nieoddawania jeńców tureckich. Wiadomość powyższa wywołała sensację, nie jest ona jednak wyrazem opinii rządu, a niektórych kół szowinistycznych, żywiących nadzieję, że przez śmiałe wystąpienie Turcja może wykorzystać nieokreślone stanowisko Europy.

Uroczysty wjazd.
SOPJA, 16-go sierpnia, (wł.) — Wczoraj wojska bułgarskie, stojące pod Kistenville, wkroczyły uroczysto do stolicy. Na czele wojsk jechał car Ferdynand, uwieńczony liśćmi bluszczu.

Wojowniczy nastrój.
LONDYN, 16 sierpnia, (wł.) Gazety tureckie nawołują armję do marszu po za Adrijanopol w celu okupacji terytorjów krainy Kyniali. W kołach rządowych panuje żal, że Turcja nie wypowiedziała Bułgarii wojny przed czternastoma dniami, w okresie kiedy ta znajdowała się w tak krytycznej sytuacji.

KONSTANTYNOPOL, 16 sierpnia (wł.) „Taswiri Osiar“ w jednym ze swoich artykułów proponuje armij adrijanopolskiej marsz na Eskizagra i Welsme, położonych o 100 kilometrów od Adrijanopola w celu oswobodzenia jeńców tureckich, którzy tam się znajdują.

Nota do Turcji.
LONDYN, 16 sierpnia (wł.) — „Daily Mail“ donosi z Aten, że dawni sprzymierzeńcy, a więc Bułgaria, Serbia, Grecja i Czarnogóra, wysłały do rządu tureckiego wspólną notę, domagającą się aby Turcja wydała Bułgarii wszystkie kraje, położone na wschód od linji Enos Midja i grożą nową wojną.

Turcy w Adrijanopolu.
KONSTANTYNOPOL, 15 sierpnia,

(wł.) Turecki oddział wywiadowczy wziął do niewoli w okolicach Adrijanopola oddział bułgarski złożony z 80 ludzi.

Trzech oficerów bułgarskich, w tej liczbie jednego oficera sztabu generalnego, aresztowano w Adrijanopolu.

Walka greków z bułgarami.
SALONIKI, (wł.), 16 sierpnia. W Buk stoczyły wojska greckie zaciętą walkę z bandami bułgarskimi. Po obu stronach jest wielu zabitych i rannych.

Telegramy.

Nauczanie powszechne.
MINSK, 15 sierpnia, (P.) — Powiatowa rada nauczycielska Mińska zatwierdziła sieć szkolną oraz plan finansowy zaprowadzenia nauczania powszechnego w Mińsku w terminie dziesięcioletnim. Przeznaczono na ten cel 822,678 rb, a z sumy tej dla miasta 205,292 rb.

Bunt w wojsku.
MUKDEN, 15 sierpnia, (P.) — Pierwszy batalion brygady mieszanej, rozmieszczonej w Ituncziou, zbuntował się wskutek nadmiernych żądań oficerów, co do przestrzegania karności. Oficerowie zostali pozabijani, żołnierze zaś zamieniali się w chuchuzów.

Strajk robotników portowych.
RYGA, 15 sierpnia (p.) — Liczba strajkujących robotników portowych sięga 5,000.

Zjazd pedagogów.
PETERSBURG, 15 sierpnia (p.) — Minister spraw wewnętrznych zezwolił na zwołanie w d. 8—13 stycznia 1914 r. w Petersburgu drugiego

wszechrosyjskiego zjazdu, poświęconego sprawom pedagogiki doświadczalnej. Podczas zjazdu zamierzone jest urządzenie wystawy.

Strajk rewolucyjny.
WICTORJA (Kolumbia angielska), (p.), 15 sierpnia. Oddział, złożony z 500 ludzi i 2 dział wyruszył do Namaimo-Ledismit w celu uśmierzenia zaburzeń, wywołanych przez strajkujących górników. Strajkujący zawładnęli miastami i wypędzili stamtąd robotników nie należących do syndykatu.

Kongres anarchistów.
PARYŻ, 16 sierpnia (wł.) — Wczoraj rozpoczął się tu międzynarodowy kongres anarchistów. Reprezentanci 34 organizacji paryskich, 24 prowincjonalnych i wielu zagranicznych obradować będą głównie nad sprawą ściślejszego zjednoczenia się wszystkich organizacji w sprawach generalnych i walki z militarystem.

Pensjonat „Savoy“

w Krakowie, ul. Krupnicza 22 I-p
urządzony z komfortem i oświetl.
elektr. Łazienki. Teleron. Kuchnia wy-
berowa. Ceny przystępne.

Akuszerja i choroby kobiece
Piotrkowska 120 tel. 31-82

Dr. med. S. Arenson

były asystent klinik berlińskich.
Przyjmuje: do 10 i pół rano i od 5—7 po poł.
w niedziele od 11—1. r93c—

Dr. Wołynski

były asystent kliniki Uniwersytetu Wrocławskiego
(prof. Hinsberga) osiadł w Łodzi, jako spe-
cjalista chorób uszu, nosa i gardła
ul. Piotrkowska 89.
Godz. przyjęć: 10—12 rano, 4—6 pp. w nie-
dziele od 10—12 rano. Operacje, bronchitis, p-
pja, kąpiele elektr. świetlino. r292—7

Matki dbające o zdrowie swych
dzieci winny karmić je

**MĄCZKĄ MLECZNĄ
NESTLE'A,**

gdyż wzmacnia ona system kostny, ułatwia
zabkowanie i krzepi organizm dziecka.

Niniejszym zawiadamiamy, że we wtorek, d. 19 sierpnia r. b. po nabożeństwie w kościele św. Krzyża, o godz. 11-ej rano odbyć się mającem, poświęcony i otwarty zostanie przy ulicy **Piotrkowskiej Nr. 100**

SKLEP BŁAWATNY

Towarzystwa Współdzielczego w Łodzi

w zakresie swym zaopatrzonej we wszelkie towary, począwszy od najwykreszniejszych do najwykwintniejszych, jako to materiały wełniane półwełniane na kostjomy i suknie, jedwabie, welwety i aksamity, towary bawełniane białe i kolorowe muśliny, perkalę, satynety podszewki i t. p.

Zarząd Towarzystwa Współdzielczego w Łodzi.

Niniejszym mam zaszczyt zawiadomić Sz. Publiczność, że z dniem dzisiejszym d. 16 b. m. **otworzyłem**

skład szkła

kryształów, porcelany i t. p.

Z poważaniem
Karol Bogusławski
ul. PIOTRKOWSKA № 100.

W niedzielę dnia 17 sierpnia r. b. odbędzie się w **Parku Staszica** przy ulicy Dzielnej dojazd tramwajami 2 i 7

Wielka Zabawa Ogrodowa na rzecz T-wa Htachnosas Kalo

połączona z bardzo urozmaiconym programem estradowym, z udziałem ulubieńca publ. łódzkiej p. **J. Ursteina** 1. DUO ALBERTO — akrobaci 2. LES PINDRAS — gimnastycy napowietrzni. 3. ARNOLDO — uniwersalni artyści ekscentryczni. 4. LES ROBERTSON — gwiazdy Varietę 5. STAGNINI — kardewoloniści. Confetti, fajerwerki, 2 orkiestry iluminacja ogrodu. Początek zabawy o godz. 8 po poł. Wejście dla dorosłych 40 k dla ucni i dzieci 20 kop. Wrazie niepogody, zabawa odbędzie się 24 tegoż miesiąca. O tłumne zaszczytowanie swoją obecnością uprzejmie uprasza **KOMITET.** r1291—3

Park Wenecja (W-go Adamka) Park Wenecja

szosa Pabjanicka 5 minut drogi pieszo od Górnego rynku.

BEZKONKURENCYJNA ZABAWA

w Niedziele dnia 17 Sierpnia 1913.

Wielki niebywały międzynarodowy konkurs SKOCZKÓW na rekord wysokości, udział przyjmują: p-na Wołan-amatorka z Łodzi, p-na ELLA aeronautka Br. ALFRED, p. Pospieszynski i inni; nad program W ZŁOT BALONU. Na scenie: AKROBACYCZNY akt. Tańce charakterystyczne, komiczna scena. DUET ROSYJSKO-CYGAŃSKI i t. d. „NIE UDAŁ SIĘ“—komedja w 2 aktach. W KRAJU WIECZNEGO WESELA—operetka z tańcami. NICZEGO SIĘ. NIE BOJĘ—komedyjka dla dzieci. Wieczorem na wodzie: Noc Wenecka połączona ze śpiewami przy akompanjamentie mandolinistów, koncert 3 orkiestr W-go Leonhardta i innych. Francuska poczta. Restauracja. Olbrzymia weranda. Pocz — zabawy o 2 po połudn. Wejście 20 i 10 kop., dzieci do lat 10 bezpl

Zatwierdzone przez Ministerjum
HANDLU I PRZEMYSŁU.

KURSY Buchalteryjne I. MANTINBANDA

w Łodzi, CEGIELNIANA № 47 (róg Wschodniej)
Nr. telefonu 24-28.

Zapisy na następne półroczje przyjmuje kancelarja do 14 Sierpnia r. b. we Wtorki, środy i Czwartki od godz. 7-9 wiecz., a od 14 Sierpnia r. b., aż do rozpoczęcia lekcji codziennie o tej samej porze. Wykłady rozpoczynają się 1 Września r. b. o godz. 8 wiecz. Kończących dobrze kursy poleca się na posady. Zarządza ją Kursami I. MANTINBAND.

Teatr „URANIA“

Cegielniana 34.

Nowy progr od 16 do 31 sierpnia

Wielkie przedstawienie w
Ogrodzie w razie deszczu w Teatr.

BROOKS and DUNCAN
Amerykańscy Ececentrycy Grote-
skowi Parodyści.

Les PANDORS
Napowletrzni Gimnastycy na
Rzymskich kółkach.

W. KANIEFF
Humorysta autor z nowym re-
pertuarem.

Nowości! Nowości!

HARRY TAFT

Original Parody of the Gun kind.

THE Jenkins

Komiczni modelarze.

DUO ŻUKOWSKICH

Rosyjski duet charakterystyczny
z nowym repertuarem.

WESPEN TRIO

Uniwersalni artyści:

STASIA FELIŃSKA

Polska śpiewaczka.

URANIA BIO

Nowa serja obrazów.

LZY SKRUCHY

Wspaniały dramat.

ACH TE DAMY kom.

JOURNAL GOUMONTA.

W ogrodzie koncerty Wiedeńsk.

orkiestry 12 osób. Początek kon-
certu o 8 wiecz., przedstawienia o
10 wiecz. w Soboty i Niedziele o
4-ej po południu.

Plac sportowy „Helenów“

W niedzielę dn. 17 Sierpnia 1918 r. o godz. 3-oj pp.
Wielkie międzynarodowe dystansowe

wyścigi

za dużymi motorami. Startują: R. Leviennois-Francja.
Tommy Hall-Anglja. Paweł Jenske-Niemcy. Alfons
Beck-Łódź.

Z mistrzostwa dla sprynterów-Bieg pocztowy.

CENY MIEJSC: Passepartout (dla środka toru) Rbl. 2. Pa-
nie i uczniowie po Rbl. 1. Krzesła przy starcie Rbl. 2.50.
Trybuna przy starcie I rzad Rbl. 1.50, II, III i IV 1.25.
Taras II i III 85 k. Taras IV 75 k. Taras V 65 k. Wejście 45 ...
Dzieci i uczniowie 25. Bilety wcześniej do nabycia w księ-
gardni W-go R. Horna, (Wł. I. Winkopl.) przy ulicy Motr-
kowskiej № 146. Każdy bilet daje prawo wolnego wstępu
do Helenowa. KONCERT. Tow. Sport. „Unior“.

LIPOWA Nr. 12. LIPOWA Nr. 12.

Codziennie od godziny 10-oj rano do 11-oj wieczorem otwarte.

Panoptikum i największe w Europie Muzeum
anatomiczne

EHRlich-HATA

PREPARAT 606 PREPARAT

Ten nadzwyczajny środek leczniczy i jego doskonałe skutki są w Łodzi,
pokazane. Przychodźcie patrzeć i podziwiać. Człowieku, ucz się poznawać
siebie

We wtorki i piątek anatomja otwarta wyjątkowo DLA PAN.

Wejście do panoptikum 15 kop., do muzeum anatomicznego 15 kop.
obydwóch razem 25 kop., dzieci i żołnierze 10 kop. r122-10

Właściciel K. Stefan.

Nieograniczone zaufanie

mają wszyscy do

buljonu **MAGGI**ego

w kostkach

z marką ochronną

„krzyż gwiazda“

gdyż ten jest

najlepszy!

Wszędzie do nabycia.

Konkurencja!
Nowomlejska Nr. 6.
Największy wybór męskiego
damskiego i dziecięcego obuwia
własnego wyrobu z najlepszych za-
granicznych skór, najnowszych fa-
sonów, po cenach najniższych.

Wielki wybór potersburskich sandałów po cenach fabr.
Proszę się przekonać.

Firma egz. od 1885 r.

A. I. KLESZKOWSKI

Majster giserski

na mosiądz, potrzebny zaraz „Bab-
bit“, Warszawa, Mokotów, Kazimie-
rowska 19. r1238-3

Kasjerka i sklepowa,

władające dobrze polskim, ro-
syjskim i niemieckim oraz
biegłe w rachunkach, mogą
się zgłosić zaraz. Wiadomość
w redakcji „N. K. Ł.“

PRACOWNIA

sztucznych zębów

A Hermanta

znajduje się na Cegielnianej
№ 30 oraz na Piotrkowskiej
№ 25 m. 23. r1145-1

BUFET

przy teatrze „Oaza“ do wynaj-
ęcia. r1227-3

Technik-asystent

od szeregu lat zagranicą, były uczeń
szkoły dentystycznej w Berlinie, per-
fekt w operatywie (plomby złote) w
wszelkich robotach złotych (guss)
oraz w kauczuku, bierze odciski (gips)
Oddaje roboty i t. d., poszukuje za-
jęcia. Oferty pod adresem p. Wol-
nermana, Łódź ul. Piotrkowska № 19,
dla technika dentystycznego. 3-1

Łódzka druga Szkoła Handlowa

ze wszystkimi prawami szkół handlowych
Dzielnia Nr. 50 a.

Zawiadamia, iż egzaminy wstępne do klasy
V-ej włącznie i poprawkowe do wszystkich klas
rozpoczynają się 16/29 sierpnia r. b., kandydaci
do klasy wstępnej niższej przyjmowani są od
lat 8.

Podania przyjmuje kancelarja szkoły codzien-
nie od 11 do 1-oj. Do podania dołączyć należy: 1)
metrykę, 2) świadectwo pochodzenia i 3) swia-
dectwo o powtórnym szczepieniu ospy.

1157-8 Dyrektor E. Foelsch.

Szkoła prywatna W. SZULCA

ul. Mikołajewska Nr. 83 (Ewangielicka 18).

Lekcje rozpoczynają się 20 sierpnia n. st. Zapis
uczniów odbywa się codziennie od 9 r. do 6 wiecz.

Rena Zmigryderowa, PENSJONATU

właścicielka LETNIEGO

dla młodzieży przyjmie w Warszawie kilka pańienek na rok szkolny
1918/1914 Wiadomość do 1 Września Inowódz przez Tomaszów Raw-
ski—potem Warszawa, Wileza 31, tel. 158-68, od 3-5.

DYREKCJA 7-klas. Szkoły Handlowej w Zgierzu

niniejszym zawiadamia, że egzamina kandydatów do
klas wstępnej, I, II, III, IV i V-ej zaczną się 26 sier-
pnia. Podania składać można codziennie na ręce dy-
rektora szkoły od 10-oj do 1 pp. r1225-8

Nagrodzony złotym medalem na wystawie w Paryżu 1905 roku.
Istniejący od roku 1880.

Magazyn ubiorów Studentckich, Uczniowskich i Dziecinnych „Ch. Kotowicz“

w Warszawie, ul. Świętojerska № 34, tel. 64-28
zawiadamia Sz. Odbiorców, że z dniem 15-go Lipca r. b.
otworzoną została filja

w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej № 81.

Magazyny moje, zarówno w Łodzi, jak w Warszawie, stale
zaopatrzone są w wielki wybór ubrań uczniowskich do wszystkich szkół
rządowych i prywatnych, oraz ubrań dziecięcych i sportowych najnow-
szych fasonów, z materiałów pierwszorzędných fabryk.

Polecając się łaskawym względom pozostaję
z poważaniem

Ch. KOTOWICZ.

Ceny przystępne i stałe.

Komitet pokazu ogrodniczego w Łodzi

podaje do wiadomości zainteresowanych, że wobec licznie
napływających deklaracji Komitet przystąpił do szczegóło-
wego podziału miejsc zgodnie z napytującymi deklaracja-
mi. Niezależnie od tego zawiadamia się życzących wiaćudziat
w pokazie, że wolnych miejsc pozostaje niewielka ilość. Ter-
min składania deklaracji upływa z dniem 1-go Września
r. b. Adres: Julian Grądzki ul. Widzewska 95-a

W najlepszej i najspokojniejszej części miasta Zitta położona

Pańska Willa

z pięknie urządzonego ogrodem, zawierająca 14 poko-
ów, kuchnia, ze wszystkimi wygodami, kąpiel, dużymi strycho-
wymi piwnicznymi pomieszczeniami i t. p. jest natychmiast do sprzedania
w cenie wartości. Bliższe wiadomości udziela ARCHITEKT
HEINR. ZIEGER, ZITTAU i Sa. (Niemcy)

OPILCY

WYRATOWANI PRZEZ COLADIN

Zadna z kobiet nie powinna oddawać się rozpacz. Pewny, trwały i jedyny sposób wyleczenia opilstwa został wynaleziony. „Coladin” to nazwa tego cudownego środka, wolnego od smaku i aromatu, który został wynaleziony przez znanych badaczy i specjalistów. Środek ten można domieszać pokrywom do kawy, herbaty, piwa, lub potraw, a nieszkodliwość, srodka tego jest gwarantowaną. Usuwa — a zawsze straszną — żąd oprostwa.

Próba nic nie kosztuje!

O ile ukochany małżonek W. Pań ojciec; syn, lub krewny jest dotknięty alkoholizmem, prosimy W. P. o łaskawe podanie nam swego adresu, a przysyłamy jej próbną ilość tego cudownego środka zupełnie bezpłatnie. Sposób użycia i wskazówki dołączamy również bezpłatnie. Radzimy napisać niezwłocznie aby ratunek nie był spóźniony.

Coladin — Instytut, Dresden A. 16 (Sachsen) na karty poczt. marka 4. k. na listy 10 k. Ostatnio otrzymaliśmy następujący list od H. M. z Warszawy: Przed niedawnym czasem kupiłam od znajomych Pański środek leczniczy Coladin i dziękuję serdecznie za takowy, bo przyniósł nam dużo dobrego a skutki jego są prędko i bardzo widoczne. Preparat pański przeciw alkoholowi polecać będę gorąco wszystkim i wszędzie.

Dziękuję i wielbi Słowo oraz Coladin, który uchronił jej męża od smutnego losu opilstwa. Ojciec jest uszczęśliwiona nad wyraz.

PRZECIWIW RZEŻĄCZCE
Najnowszy środek
„Salo-Pichilin”
wynalazek aptekarza
R. Konhelma w Petersburgu,
działa szybko i radykalnie,
przez lekarzy jest uważany
za środek racjonalny.
Działa również skutecznie w przypadkach ostrych, jako też i chronicznych i w przeciągu krótkiego czasu usuwa najuporczywsze wydzieliny.
Sposób użycia dołączone do każdego pudełka. Prawdziwy tylko w puszkach metalowych po rb. 1.— i rb. 1 kop. 50.
DO NABYCIA: W APTECE Maciejewskiego i Teplitckiego w Warszawie, Leszczyńska 13, tel. 30-55.
Wysył. za zaliczen. Przesyłka podług taryfy pocztowej.

Dr. B. Rejt Dr. L. Prybulski
SREDNIA № 5
POLUDNIOWA № 2.
Telefon 18-59
Choroby skórne, włosów, (kosmetyka lekarska) weneryczne, moczołowe i niemocy płciowej. Leczenie sypilis Salvarsanem Ehrlich-Hata „606” i „914” (wśródzynie). Leczenie elektrycznością (elektroliza) (usuwanie szpecących włosów) i oświetlenie kanału (uretroskopia). Godziny przyjęć w czasie letnich miesięcy tylko od 4-9 do 8-9 wiecz. w niedziele od 10-11 do 2-3 po poł.
Dla W. Pań: osobna poczekalnia.

Choroby skórne, weneryczne i niemocy płciowej
Dr. Lewkowicz
Przy sypilisie stosowanie prep. „606” i „914” Leczenie elektrycznością i masażem wibracyjnym.
Konstantynowska 12 obok teatru Selina.
od 9-11 i od 6-8, dla pań od 5-7 i niedziele od 9 do 3. 2701-5

Dr. Stanisław Lewinson
przeprowadził się na ulicę **Piotrkowską № 87.**
Choroby: wdnętrzne, płuc i serca
Przyjmuje od 8-9 rano i od 5-7 pp
Telefonu Nr. 8-10.

E. FUKS Gabinet Dentystyczny
Łódź, Benedykta 2 (d.p. Rozenblatta)
Były główny asystent nadwornego lekarza dentystry Engla w Berlinie
Po dziesięcioletniej praktyce zagranicą (Berlin, Londyn, N-Jork, Filadelfia) osiedlił się w naszym mieście. Bezbolesne traktowanie zębów, podług specjalnych metod i przy zastosowaniu specjalnych aparatów. Wyjęcie zębów za pomocą aparatu gazowego bez najmniejszego bólu. Złote porcelanowe plomby. Sztuczne zęby z podniebieniem i bez (ze złota i porcelany) **Porcelanowe korony i mosty.** Piostowanie krzywych zębów i wysunięte, szczęki przy pomocy specjalnych regulatorów. Umocnienie luźnych zębów promieniami Roentgena. Leczenie zapuszczonych chorób zębów i jamy ustnej specjalnymi promieniami elektrycznymi (ultra fioletowe i inne). Leczenie zlamanych szczęk i dorabianie brakujących części twarzy (sztuczne nosy, uszy, wargi, miękkie podniebienie i t. p.)

G. Taksyn
Akuszerka-felcerka-masażystka mieszkająca obecnie Mikołajewska 37 mieszka. I. Rosenthala tel. 28-66. 2834-8

Dr. L. Klaczkin
Konstantynowska 11.
Sypilis, skórne, weneryczne, choroby dróg moczowych.
Przyjmuje od 8-11 rano i od 5-8 wiecz. Dla pań od 4-5 po południu

Dr. medycyny LEYBERG
Weneryczne, płciowe i skóry od 10-11, 6-8. Niedziele i święta od 8-11.
Dla Pań—5, poczekalnia od dzialna.
Krótką 5, tel. 26-50

WYSTRZEGAĆ SIĘ NAŚLADOWICTW!
PROWIZORA
H.F. JURGENSA
BORO-TYMOLOWE-MYDŁO
PRZECIWIW POCENIU SIĘ, OPALENIOM, PIEGOM, WĘGROM, PRYSZCZOM I ŻÓŁTYM PŁAMOM.
PACHNĄCE MYDŁO TOALETOWE NAJWYSZSZEGO GATUNKU
WSEKIDZIE DO NABYCIA
ZŁOTA 50 KOP. 30 KOP.
Szkaf główny u G. F. Jürgensa w Mokotwie

Dr. Litmanowicz
Krótką 12., (tel. 13-61)
Choroby: nerek, pęcherza, cewki i t. d.
Godziny przyjęć: do 10 rano i od 4-7.

Dr. Bogusławski
b. ordynator szpitala S-go Duchy w Warszawie przeniósł się z Warszawy do Łodzi
choroby kobiece przyjmuje od 4 do 6 po południu
Przejazd № 30

Zatw. przez Min. Spraw Wewnętrznych
Szkoła Akuszerzy na D-ra Reisa w Warszawie,
Foksal 13, tel. 35-92.

Zapis niezennie codz. Początek wykładów 1/14 lipca 1913 roku Patent szkolny daje prawo praktyki w Królestwie i Cesarstwie. Egzamin dla eksternistek odbędzie się w lipcu. Do zakładu położniczego przyjmuje się bezpłatnie osoby spodziewające się słabości. r1093-10

Lecznica Widzewska lekarzy specjalistów.
Główna 51, róg Widzewskiej. Telef. 30-83.
Dr. Rózaner choroby uszu, nosa i gardła, od 10^{1/2} do 12^{1/2}, zrana.
Choroby dzieci i wewnętrzne Dr. Kerschner od 11 i pół do 1^{1/2} pp.
Choroby wewnętrzne i dzieci Dr. Fried od 6 do 7 i pół pp.
Chirurgia Dr. Fokszanski od 10 i pół-12 w poł.
Choroby kobiece i akuszerja Dr. Fryde od 12-1
Choroby weneryczne i skórne Dr. Langbard od 2-3 pp. i od 7-8 w.
Choroby oczu Dr. Goldstein-Poljak od 5 do 6 pp.
Analizy krwi, wydzielin i moczu — Szczepienie ospy — Badanie mamek 605 i 914. **Porada 50 kop.**

Czy doprawdy?
Pani jeszcze nie używała kremu tak bardzo rozpowszechnionego na całej kuli ziemskiej z niezawodnym rezultatem. Wydatek niezaczynny, a korzyść wielka. Wszelkie pięgi opalenizna, plamy, pryszczki, wargy i liszaje natychmiast bezpowrotnie znikają. Dla uniknięcia nieśladownictwa sprzedaż tylko w składach aptecznych na
Nawrot № 54, i Konstantynowska № 75.
Cena za słoik 50 kop., mocniejszy 75 kop.

Doktor Ludwik Pinkus
choroby płuc powrócił
Spacerowa 13, od 4 do 6 tel. 31-52.

Lekarz-weterynarji Szymon Wolman
Nawrot 7, tel. 13-31
Porady w zakresie lecznictwa wchodząca, szczepionki diagnostyczne ekspertyzy.

Dr. med. Samuel Siniński
Lekarz chorób wewnętrznych i nerwowych (serca, płuc i przemiany materji)
Zawadzka 16, wejście z Wólczańskiej 2.
Godziny przyjęć od 3-ciej do 5-0j

Doktor W. DUTKIEWICZ
Choroby skórne i weneryczne
Przeprowadził się, mieszka obecnie **Nawrot Nr. 1**
9-12 r. i 5-8 pp.
Pante od 4-5 pp.

PRZECIWIW PIEGOM
Krem ks. Kneippa J. Hartmana
Aptekarza
radykalnie usuwa pięgi, opalizinę, wszelkie plamy, pryszczki, wargy czerwonosć skóry, a także wygładza zmarszczki. Żądać w aptekach, składach aptecznych i perfumeryjach. Wystrzegać się fałszyfikatów, prawdziwy tylko w słoikach z wypalonym napisem.
KREM KNEIPPA
Aptekarza J. Hartmana № 1359. Hurtowa sprzedaż apteka w Łodzi Młynarska 16. 1145-24

Zakład fryzjerski
pod firmą „Anna Neuman” w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej № 89, telefon 16-20, poleca Sz. Publiczności swe salony męzki i damski, urządzone według nowoczesnych wymagań komfortu i higieny. Ceny przystępne. Usługa wyborowa. r1177-10

Lecznica Dra A. Steinberga
Benedykta № 3 telefon 22-62
Oddziały: Ortopedyczny, Roentgenologiczny, Światło-leczniczy i elektryczny.
Skrzydła kregoslupa, choroby kości, mięśni, chorób nerkowych etc.)
Godziny przyjęć 10-12 i od 4-7.

Dr. D. Helman
powrócił.
Choroby uszu, nosa i gardła 10-12 rano; 5-7 po poł.
Mikołajewska 4 tel. 16-00

Lekarz-dentysta A. Cenzar
mieszka obecnie **ul. Piotrkowska 82.**
Telef. 27-37. 1122-150

Dr. Franciszek Koziotkiewicz
(senior)
mieszka obecnie na ul. **Przejazd 8, front, I piętr.** Tel. 17-14
Godziny przyjęć od 9 i pół do 11 rano i od 6-8 wiecz

Pierwsza Lecznica Lekarzy Specjalistów dla przychodzących chorych 45. Piotrkowska 45 (róg Zielonej).
Wewnętrzne i nerwowe Dr. I. Zwarwasser od 10 — 11 i 4 i pół-5 i pół. w niedziele od 10-11.
Choroby skórne i weneryczne Dr. L. Prybulski W niedz., wtór., czwartki, piątki od 1-2. Poniedziałek, środa, sobota od 8-9 wiecz.
Choroby dzieci Dr. I. Lipszyca. Codziennie od 1-2 pp. Choroby chirurgiczne Dr. M. Kantor. Codziennie od 2-3. Choroby kobiece Dr. M. Papierny. Codziennie od 3-4. Choroby oczu Dr. B. Donchin. Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek od 9-10 rano. Niedziela, piątek, sobota od 1-2 po południu. Choroby nosa, uszu i gardła Dr. C. Blum. Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek od 1-2. Piątek, sobota, niedziela od 9-10 rano
Analizy krwi, wydzielin moczu. Badanie mamek.
Porada dla niezamożnych kop. 50

PATENTY
NA WYNALEZKI, MODELE I MARKI FABRYCZ
GOLDMAN i ELLENBAND
WARSZAWA, LESZNA N° 15 Telefon N° 228

Kto chce zrobić wielki majątek
niech kupuje przy Szosie Fabjanickiej przed Rudą **ziemię na rozpląty**, na warunkach dogodnych. Budowa domów bez planów. Wiadomość na miejscu w **Chuchule**, oraz Piotrkowska 3, u J. Wolakiego w Łodzi 2961-3

Dentysta S. Rakiszski
mieszka obecnie: ul. Zielona 6 dom W-nego Auerbacha Telef. 16-87 1123-5

Lekarz-dentysta Abramowicz Sery
wznowiła przyjęcia Zielona 17.

Doktor med. Bolesław Kon
Choroby uszu, nosa, gardła i chirurgiczne
ul. Piotrkowska 56.
nr. telefonu 32-62.
Przyjmuje do 11 rano p 1-4-7 po

Dr. S. Sznitkind
przeprowadził się na ulicę **Srednią № 3.**
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i kosmetyki lekarskiej (włosy, twarz etc.)
Przyjmuje od 8 i pół do 11 i pół rano od 4^{1/2} do 9 wiecz. Damy od 4^{1/2} - 5^{1/2}.

LOKAL
składający się z dużej sali, 3 przylegających pokojów i kuchni, na kanoniar lub czysty skład do wynajęcia zaraz Nowa-promenada 49.

CASINO

Dziś do poniedziałku włącznie:

Między innymi: LATARNIA SMIERCI

Sensacyjny dramat
w 4 wielkich aktach
w kolorach.

NAD PROGRAM:

Pokój od dwóch łóżkach

Arcyzabawna komedia.

Tylko w teatrze ODEON

HONOR KOBIECY

Wspaniały dramat w 3-ch częściach z życia zakulisowego artystów.

Nad program:

SOBOLOWE OKRYCIE

Komedia 2-ch aktach.

Łódzka 7-klasowa Szkoła Handlowa Zgromadzenia Kupców (Dzielnia 58).

Niniejszym podaje się do wiadomości osób zainteresowanych, iż w nadchodzący 1913/14 roku szkolnym wolne miejsca będą w klasach: wstępnej niższej, II, III, IV, V i VII.
Podania o przyjęcie z załączeniem: 1. metryki w całościowym odpisie, 2. świadectwo pochodzenia, 3. świadectwo lekarskie o zaszczerpionej ospie i 4. 10 rubli kaucji — przyjmuje kancelaria Szkoły codziennie w godzinach biurowych. Tamże do nabycia program szkoły.
Początek egzaminów wstępnych 27 sierpnia o godzinie 9 rano. Początek lekcji dn. 2 września.
Dyrektor Szkoły:
Wacław Kloss.

Zyrandole Elektryczne i Gazowe.

Najnowsze modele, ceny fabryczne.
Fabryka lamp i wyrobów brązowych
Władysław Henig & Ska w Łodzi,
Skład fabryczny Piotrkowska № 29, tel. 24-31.

Wyłączna sprzedaż wyrobów platerowanych fabryki — **Bracia HENNEBERG, Warszawa.**

BIAŁYM „RIVALIN” EM LAKIEROWANE OKNA i DRZWI, WYGLĄDAJĄ JAK PORCELANA. 1061-0 Wyt. Skład: S. T E E M A N N. ZAWADZKA 16 A.

Akuszerka-masażystka LYDIA SCHINDLER

odznaczona złotym medalem w Warszawie, poleca się Sz. Panom w słabości, zapewni troskliwą opiekę i udziela porad. Adres: Piotrkowska 131 m. 5
1104-48-1

Łecznicza i wzorowa kuźnia dla koni

pod kierunkiem lekarzy-specjalistów tutejszego garnizonu i lekarza wet. **S. Wolmana**

LESZNO 34.

Otwarta od 10-ej do 1-ej i od 4-ej do 6-ej po poł.
r792-0

Ogłoszenia drobne:

A. A. „Nowo utworzony magazyn mebli. Ekonomia” Łódź. Piotrkowska № 173. Jedyne źródło najkorzystniejszego nabywania mebli nowych i używanych. Duży wybór kredensów, stołów, krzesel, szaf, luster, otoman, blurek, bibliotek, łóżek bliźniaczk, tualet, i t. d. sprzedaje najtaniej oraz całe urządzenia. Kupuje stare i zamienia. „Ekonomia”. Piotrkowska № 173.
A kuszerka, Pańska 8, przyjmuje panie chore, udziela porad, dyskrekcja zapewniona. 2942-5
A kuszerka—masażystka przyjmuje chore, udziela porad, biednym ustępstwo i dyskrekcja zapewniona Piotrkowska № 223-19. 2904-8-1
Drewniany domek do sprzedania. Wiadomość Zachodnia № 23 u Karłowicza. 3034-3-1

Dla mężczyzny wielka oszczędność, 5 lat można nosić ubranie z materiału „Skóra—angielska” Posiadamy gotowe spodnie. Robotnikom ustępstwo. Wystrzegaj się podrzobionych towarów. Piotrkowska № 145-34 3018-5-1
Dom murowany o 3-ch mieszkaniach do sprzedania. Wiadomość: Wład Chachula, ul. Fabryczna № 63, w właśc. Resla. 3041-3-1
Dom o 4-ch mieszkaniach z placem do sprzedania. Ul. Wiśniowa № 9. vis à vis alei ementarza żydowskiego. Można się dowiedzieć u Józefa Matczyńskiego. 3042-1-1
Do sprzedania na dogodnych warunkach pięć morgi ziemi z zabudowaniami, ogrodem, zagajnikiem przy lesie. (Dochód roczny, 700 rb.) Wiadomość u właściciela. Józefa Kazulaka, Wiśniowa Góra za Andrzejowem. 3000-2-1
Mebel z 7 pokoi: Garderoba, łóżka z materacami, tualeta, otomana, jadalnia, gabiny, Pianina, gazowe i elektryczne lampy, maszyna do szycia z powodu wyjazdu zaraz tania do sprzedania Skwerowa № 5 m. 9 2988-10-1
Malgorzata Jankowska zgubiła paszport, z gminy Radziejowice, pow. blińskiego, gub. warszawskiej. 3010-3-1
Na ulicy Piotrkowskiej, po lewej stronie od Nowego Rynku, pomiędzy ul. Przejazd i Pułaski zgubiono bransoletkę złotą z zegarkiem. Uczciwy znalazca zechce oddać za wynagrodzeniem rb. 10 do składu aptecznego. Askanasa, Cegielniana № 42. 3019-2-1
Oddzielny pokój umeblowany dla jednego lub 2-ch panów albo też 2-ch panien, izraelitek, może być z całodziennym utrzymaniem. Pańska № 46, prawa oficyna, 3-cie piętro. 2999-3-1
Potrzebne szwaczki do szycia trykotów. Wiadomość: Piotrkowska № 9. u Feimsna. 3048-2-1
Potrzebny lokaj do dentysty. Zgłaszać się dziś lub w poniedziałek 7-8 pp. Benedykta № 2. 3044-1-1
Potrzeba zaraz 1,500 rb. na 1-szy numer hipoteki. Ul. Szopena № 40, dom własny. 3039-1-1
Paweł Sebram zgubił paszport, pruski wydany z Katowic. 3037-3-1
Podręczna do kamizelek potrzebna zaraz. Szkoła № 27 miesz. 29 3004-3-1
Pensjonat A. Drutowskiej w Górach Tworzyńskich otwarty do 15. Września. Przyjmuje osoby dorosłe i młodzież. 3005-3-1
Piewniarnia z obiadem do sprzedania. Ul. Radwańska № 17. 3003-3-1
Skład Apteczny dobry kupię w Łodzi przy gotówce od 2. do 3000 r. wiadomość w redakcyi. 3009-3-1
Sprzedam meble z czterech pokoi okazjnie tania. Pańska № 58 m. 7. od 1-3 pp. 2973-3
Sklep kolonialny dobrze prosperujący do sprzedania z powodu wyjazdu. Ul. Borysia № 27. 3047-3-1
Szkola prywatna czteroklasowa żeńska, dwuklasowa męska i freblowska z kursem dla freblanek. Karola Weigelta ul. Nawrot № 12 Tel. 24-05. Zapis codziennie. 3006-1-1
Sklep do sprzedania z powodu wyjazdu na wieś. Ul. Marysińska № 45. 3008-2-1
Sklep mały do sprzedania. Rozwadowska № 11. 3013-2-1
Udzielam lekcji i korepetycji przygotowuję do szkół oraz na świadectwa. Ceny przystępne. ul. Orla № 16 m. 1 2925-5-1
Weksie, kwity, wyroki, na Warszawę kupię lub przyjmę do egzekucji na swój koszt, w sobotę, niedzielę, 16-17 sierpnia, przyjmować będą od drugie w Manteufia hotelu. Władysław Hertz b. bankier z Granicy, w Warszawie Wielka 200.
Zołądkowo-chorzym, w różn. objawach ich dolegliwości (katar żołądka i kiszek, obstrukcja, wroty głowy, gazy, zgaga i t. p.) — aże skuteczny środek domowy. Zapytania listowne z dołączeniem marki na odpowiadź, nadsyłać do Biura Ungra, Wierzbowa 8 w Warszawie sub „Zdrowie”.
Zęby sztuczne, złoto, platynę kupuję, placę dobrze. Franciszkańska № 40, Furmański. 3043-1
Zaginął pies jasno-złoty, morda ciemna. Łaskawy znalazca zechce odprowadzić na ul. Długa № 7-1. 3040-2-1
Zaginął biały, średni pudel, świeżo ostrzyżony, Uprasza się odprowadzić do właściciela ul. Omentarna № 1—restauracja. Przywłaściciel będzie pościągający do odpowiedzialności sądowej. 3002-3-1
Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Poznańskiego na imię Hipolita Bogackiego. 3035-1
Zaginął paszport, wydany z gminy Radogoszcz, pow. łódzkiego, na imię Zeldy Paterkowskiej. 3036-3-1
Zgubiono paszport, wydany z gminy piętno, z powiatu tureckiego gub. kaliskiej na imię Jana Rybańczyka. 3045-3-1
Zaginął paszport, wydany z gminy Bogusławice, gub. piotrkowskiej na imię Marjanny Szumy. 3001-3-1
Zaginął paszport, wydany z gminy Czarnocin, pow. łódzkiego, gub. Piotrkowskiej na imię Józefa Majka. 3020-3-1